

KALENDARIUM

Opracowała Maja Kowalska¹

Przegląd ważniejszych wydarzeń² (15 marca–15 kwietnia 2014)

17.03. W Warszawie odbyła się konferencja naukowa z okazji Międzynarodowego Dnia Lasów (obchodzonego 21 marca) i Światowego Dnia Wody (22 marca), poświęcona problematyce ochrony wód i lasów oraz gospodarki nimi, a także edukacji ekologicznej z zakresu ochrony wód i lasów. Spotkanie, skierowane do doktorantów i studentów różnych dyscyplin naukowych, zostało zorganizowane przez Koło Naukowe Sozologów i Instytut Ekologii i Bioetyki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

18.03. Ruszył drugi nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach programu „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA – likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”. Jego celem jest zmniejszenie narażenia ludności na oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza w strefach, w których występują znaczące przekroczenia dopuszczalnych i docelowych poziomów stężeń tych zanieczyszczeń i dla których zostały opracowane programy ochrony powietrza, polegające na obniżeniu emisji zanieczyszczeń, w szczególności pyłów PM_{2,5} i PM₁₀ oraz emisji CO₂.

Nabór ogłoszony przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) skierowany jest do wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. O pieniądze w ramach programu KAWKA mogą ubiegać się miasta powyżej 10 tys. mieszkańców, jak również uzdrowiska, na których obszarze odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza (pył PM₁₀ i benzo(a)piren). W sierpniu 2013 r. zakończył się pierwszy nabór wniosków do KAWKI. Środki otrzymały wówczas wszystkie wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które o nie aplikowały (11 funduszy). Łącznie przekazano im ponad 121 mln PLN. Kwota przeznaczona na dofinansowanie przedsięwzięć w ramach drugiego naboru wynosi 278,77 mln zł. Wnioski można składać do 8 września br. w siedzibie NFOŚiGW.

19.03. W Warszawie odbyło się kolejne seminarium z cyklu GIS w Praktyce pt. „Wykorzystanie urządzeń mobilnych GIS – aspekty technologiczne i praktyczne” zorganizowane przez Centrum Promocji Informatyki. Podczas spotkania poruszono problematykę związaną z projektowaniem aplikacji mobilnych GIS, dostępem do baz danych GIS z urządzeń mobilnych oraz bezpieczeństwem

tych urządzeń. Wśród prelegentów znaleźli się m.in. przedstawiciele Politechniki Warszawskiej, Politechniki Gdańskiej, jak również Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie.

20.03. Z okazji obchodów Światowego Dnia Wody w Pałacu Staszica w Warszawie rozdano statuetki Lauru Wodnego. Są one przyznawane za szczególne zaangażowanie w rozwój gospodarki wodnej w Polsce, w trzech kategoriach: nagroda indywidualna, organizacja oraz osoba pasja i zaangażowanie w pracę na rzecz gospodarki wodnej. Statuetki wręczyli sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Stanisław Gawłowski i prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Witold Sumiński. Spotkanie zostało zorganizowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Komitet Gospodarki Wodnej Polskiej Akademii Nauk, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy oraz Polski Komitet Globalnego Partnerstwa dla Wody.

21.03. Na całym świecie obchodzono Międzynarodowy Dzień Lasów. Został on ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych. W tym dniu w wielu miejscach Polski odbyły się liczne konferencje, spotkania i inne wydarzenia mające na celu zwrócenie uwagi społeczeństwa na rolę lasów. Poprzez to święto Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) zachęca kraje całego świata do podnoszenia wiedzy ludzi na temat znaczenia lasów oraz propagowania działalności związanej z lasami (w tym sadzenia drzew, sprzątania lasów i nagłaśniania tematyki w mediach). W tym roku międzynarodowe obchody rozpoczęły się od konferencji „Lasy dla mody – moda w lasach”, która odbyła się w Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie. Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej <http://www.fao.org/forestry/international-day-of-forests/en>.

22.03. Z inicjatywy Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) corocznie w dniu 22 marca obchodzony jest Światowy Dzień Wody. Został on ustanowiony na Szczycie Ziemi w 1992 r. Tegoroczny Światowy Dzień Wody odbył się pod hasłem „Woda i energia”, za którego pomocą ONZ chce zwrócić uwagę na wzajemne powiązania między wodą a energią. Firmy wodociągowe, instytucje naukowe i zarządy gospodarki wodnej przygotowały z tej okazji wiele atrakcji. W Warszawie zorganizowano piknik wodny na Cyplu Czerniakowskim nad Wisłą, można też było odwiedzić najnowocześniejszą i jedną z największych

¹ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; maja.kowalska@pgi.gov.pl.

² Część Kalendarium dotycząca informacji o przyszłych wydarzeniach jest dostępna na naszej stronie internetowej (www.pgi.gov.pl/prz_geol) w zakładce Kalendarium wydarzeń.

w Europie oczyszczalni ścieków „Czajka”. Z kolei na wrocławskim Uniwersytecie Przyrodniczym odbyła się IV Debata Akademicka „U Przyrodników”. Przedmiotami otwartej dyskusji były aspekty prawne, ekonomiczne, społeczne i przyrodnicze reformy gospodarki wodnej. Wśród zaproszonych gości był Stanisław Gawłowski, sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska. Więcej informacji na temat Światowego Dnia Wody znajduje się na stronie internetowej <http://www.unwater.org/worldwaterday>.

26–27.03. W Warszawie odbyło się szkolenie pt. „Problematyka stosowania znormalizowanej metodyki w krajowych projektach geoinformacyjnych” zorganizowane przez Komitet Techniczny 297 ds. Informacji Geograficznej Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Spotkanie miało na celu umożliwienie wymiany doświadczeń między instytucjami realizującymi projekty geoinformacyjne wykorzystujące znormalizowaną metodykę w ramach krajowej infrastruktury informacji przestrzennej.

27.03. W Ministerstwie Środowiska w Warszawie odbyła się konferencja „Propozycje zmian prawnych mające na celu poprawę jakości powietrza w Polsce” zorganizowana przez stowarzyszenie Zielone Mazowsze. Uczestnicy konferencji dyskutowali o możliwościach poprawy jakości powietrza w polskich miastach. Podczas spotkania przybliżono m.in. obecny stan jakości powietrza oraz przyczyny przekroczeń poziomów substancji szkodliwych. Przedstawiono także wyniki badań dotyczących wpływu zanieczyszczeń na zdrowie człowieka. Honorowy patronat nad konferencją objęło m.in. Ministerstwo Środowiska.

1.04. Rozpoczął się nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach programu priorytetowego „Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii. Część 1) BOCIAN – rozproszone, odnawialne źródła energii”. Suma środków przeznaczonych na dofinansowanie przedsięwzięć w tym programie wynosi 420 mln PLN. Beneficjentami są przedsiębiorcy realizujący przedsięwzięcia związane z odnawialnymi źródłami energii (OZE) na terenie Polski. Celem programu jest ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ przez zwiększenie produkcji energii z instalacji wykorzystujących OZE. Dofinansowane są przedsięwzięcia związane z szerokim wachlarzem OZE. Są to m.in. elektrownie wiatrowe, systemy fotowoltaiczne, małe elektrownie wodne oraz biogazownie. Na wsparcie liczyć mogą również przedsiębiorcy inwestujący w pozyskiwanie energii z wód geotermalnych oraz w źródła ciepła opalane biomasą. Wnioski przyjmowane będą przez NFOŚiGW do 30 września br.

1.04. W Paryżu odbyła się konferencja „European shale gas revolution. EU legal framework, business risks and opportunities: state of play and impacts on competitiveness”, podczas której przedstawiciele biznesu, administracji i przemysłu wydobywczego dyskutowali o łupkowej szansie dla Europy, omawiając przykłady najlepszych praktyk, najnowsze wyniki badań, a także potencjalne zagrożenia. Poruszono również temat europejskich i krajowych uregulowań prawnych, w tym ich wpływu na konkurencyjność. W spotkaniu wzięł udział minister środowiska Maciej Grabowski. Konferencja zorganizowana została przez European Voice.

1.04. Zmarła Krystyna Poślednia, posłanka na Sejm, członkini sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów

Naturalnych i Leśnictwa. Była prezesem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, a także samorządowcą z wieloletnim doświadczeniem. Współpracowała z resortem środowiska jako członek sejmowych komisji: Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jako członek sejmowej Podkomisji Stałej do spraw Monitorowania Gospodarki Odpadami aktywnie uczestniczyła w pracach legislacyjnych dotyczących gospodarki odpadami.

4.04. Główny inspektor ochrony środowiska Andrzej Jagusiewicz oraz wykonujący obowiązki prezesa Wyższego Urzędu Górniczego Mirosław Koziura podpisali w obecności wiceministra środowiska Sławomira Brodzińskiego porozumienie dotyczące węglowodorów ze złóż niekonwencjonalnych. Jego podstawowe cele to współdziałanie w zakresie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska na każdym etapie robót poszukiwawczo-rozpoznawczych węglowodorów ze złóż niekonwencjonalnych oraz wydobywania tych węglowodorów. Współpraca odbywać się będzie na szczeblu centralnym (między głównym inspektorem ochrony środowiska a prezesem Wyższego Urzędu Górniczego) i terenowym (między wojewódzkimi inspektorami ochrony środowiska a dyrektorami okręgowych urzędów górniczych).

4.04. Na Wydziale Geologii Uniwersytetu Warszawskiego odbyło się I Ogólnopolskie Sympozjum Geointerdyscyplinarnych Metod Badawczych, którego celem było rozpowszechnienie wiedzy na temat nowoczesnych metod badawczych stosowanych na styku dziedzin związanych z naukami o Ziemi, dyskusja nad trudnościami napotkanymi podczas prowadzenia prac badawczych, takich jak pomiary terenowe, testy laboratoryjne, przetwarzanie oraz interpretacja danych, a także popularyzacja wyników badań naukowych prowadzonych przez uczestników. Omawiane zagadnienia podzielono na cztery bloki tematyczne: „Metody geofizyczne w badaniach przypowierzchniowych warstw ośrodka geologicznego”, „Modelowanie zjawisk geodynamicznych w systemach informacji przestrzennej GIS”, „Geodezyjne monitorowanie obiektów inżynierskich oraz zjawisk naturalnych” i „Problematyka geologiczno-inżynierska”. Sympozjum zostało zorganizowane przez Wydział Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej oraz Wydział Inżynierii i Budownictwa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Patronat honorowy nad spotkaniem objęli główny geolog kraju, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Sławomir Brodziński, główny geodeta kraju, prezes Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii Kazimierz Bujakowski oraz prezes Stowarzyszenia Geodetów Polskich Stanisław Cegielski. Patronat medialny sprawowali: Przegląd Geologiczny, Przegląd Geodezyjny, Studia Quaternaria oraz Challenges of Modern Technology. W ramach Ogólnopolskiego Sympozjum Geointerdyscyplinarnych Metod Badawczych planowana jest organizacja cyklicznych spotkań. Kolejna edycja ma odbyć się za 2 lata. Streszczenia posterów i referatów z tegorocznego spotkania dostępne są na stronie internetowej http://geo.uw.edu.pl/tl_files/publikacje/I_geosympozjum-mat_konferencyjne.pdf.

7.04. Rozpoczął się nabór w trybie konkursowym wniosków o dofinansowanie z Funduszu Spójności w ramach Priorytetu I – Gospodarka wodno-ściekowa. Wnioski powinny dotyczyć przygotowania dokumentacji dla pro-

jektów dotyczących przedsięwzięć z obszaru gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach powyżej 10 tys. RLM (równoważna liczba mieszkańców). Środki przeznaczone na dofinansowanie w ramach konkursu wynoszą łącznie 10 mln EUR. O wsparcie mogą ubiegać się samorządy i ich związki oraz podmioty realizujące ich zadania własne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Nabór wniosków będzie trwał do 30 maja 2014 r., należy je składać do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (projekty o szacowanej wartości powyżej 25 mln EUR) lub do właściwego dla danego województwa wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (projekty o szacowanej wartości poniżej 25 mln EUR).

7.04. Ruszyła ogólnopolska kampania informacyjna podnosząca wiedzę na temat różnorodności biologicznej. Jest ona skierowana do dzieci w wieku 4–9 lat oraz ich rodziców i nauczycieli. W ramach kampanii powstał m.in. program dla wychowawców przedszkolnych oraz nauczycieli klas I–III szkół podstawowych. Przedsięwzięcie zostało dofinansowane ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009–2014. Więcej informacji o kampanii można znaleźć na stronie internetowej www.ekodzieciaki.pl.

9.04. Premier Donald Tusk przyjął dymisję wiceministra środowiska, głównego konserwatora przyrody Janusza Zaleskiego. Janusz Zaleski pełnił funkcję podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska od 2007 r., a głównego konserwatora przyrody – od 2009 r. Minister Zaleski uzasadnił swoją dymisję innymi planami zawodowymi.

11–13.04. W Kielcach odbyło się branżowe spotkanie Salon Kamienia. Towarzyszyło ono targom Dom oraz Ogród i Ty, na których swoje produkty pokazało blisko 300 firm z całej Polski. Wśród wystawców biorących udział Salonie Kamienia znalazł się Państwowy Instytut Geolo-

giczny – Państwowy Instytut Badawczy, który na stoisku wystawienniczym przybliżył swoje dokonania i usługi. W ofercie instytutu szczególnie nacisk położono na zagadnienia surowcowe i geoturystykę. Podczas Salonu Kamienia zorganizowano konferencję z cyklu Kamień w Złożu, Krajobrazie i Architekturze. Poruszane tematy dotyczyły m.in. kamieni drogowych i budowlanych w naszym kraju, początków eksploatacji i wykorzystania „marmurów” chęcińskich w sztuce polskiej (ok. 1585–1610), perspektywy rozwoju kamieniarstwa w Polsce oraz nowych materiałów na rynku. Konferencja została zorganizowana przez Targi Kielce, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy oraz Związek Pracodawców Branży Kamieniarskiej.

14–15.04. W Państwowym Instytucie Geologicznym – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie w ramach realizowanego przez instytut projektu „Wsparcie działań informacyjnych i analityczno-wdrożeniowych nt. węglowodorów z formacji łupkowych na rzecz bezpieczeństwa energetycznego Polski i ochrony środowiska, w tym udziału społeczeństwa w procesie udzielania koncesji” odbyły się warsztaty filmowe, będące jednym z etapów konkursu wiedzy o węglowodorach ze złóż niekonwencjonalnych skierowanego do młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z Polski. Przedmiotem konkursu jest opracowanie scenariusza na film krótkometrażowy nt. gazu z łupków (aspekty geologiczne, środowiskowe, społeczne). Uczestnicy mają dowolność w opracowaniu historii (film dokumentalny, przyrodniczy, obyczajowy, komedia, kryminał itp.). Autorów najlepszych prac zaproszono na dwudniowe warsztaty łączące wiedzę o gazie z formacji łupkowych z warsztatami filmowymi. Spośród finałowych scenariuszy wybrany zostanie najlepszy, który następnie zrealizuje profesjonalna ekipa filmowa. Organizatorem konkursu jest PIG-PIB we współpracy z Fundacją Instytut Innowacji. Projekt finansuje Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.